

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 71 0 P 322176 24 Rev
Dana, 02.10.2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda Gorjane Popadić, kao predsjednik vijeća, Violande Šubarić i Tanje Bundalo, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice Ž.B. iz B., koju zastupa S.K., advokat iz B., protiv tuženog Ž.B. iz Nj., kojeg zastupa Duško Đurić, advokat iz Banjaluke, radi podjele bračne imovine, vrijednost spora 30.001,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 322176 23 GŽ od 10.10.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 02.10.2024. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.316,25 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 322176 20 P od 26.05.2023. godine utvrđeno je da jednoiposoban stan površine 37 m², koji se nalazi u B., u ulici ..., prizemlje, stan broj 01, ulaz 0, u stambenoj zgradi izgrađenoj na k.č. broj 1179 upisanoj u pl. broj 2807 ko B. 7 predstavlja zajedničku bračnu imovinu parničnih stranaka i da je njihov doprinos u sticanju ove imovine jednak tako da tužiteljica Ž.B. ima pravo suvlasništva sa 1/2 dijela na predmetnom stanu, što je tuženi Ž.B. dužan priznati i trpjeti da se tužiteljica Ž.B. kod RUGIPP PJ Banjaluka u Knjizi uloženi ugovora o otkupu stambenih zgrada i stanova u listu broj 4534/1 upiše kao suvlasnik navedenog stana sa 1/2 dijela (stav 1.).

Odbijen je tužbeni zahtjev tužiteljice da se obaveže tuženi da tužiteljici isplati iznos od 102.635,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 26.12.2019. godine do isplate (stav 2.).

Odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka (stav 3.).

Rješenjem prvostepenog suda od 26.05.2023. godine utvrđeno je povlačenje prijedloga za određivanje sudske mjere obezbjeđenja u ovoj pravnoj stvari (stav 1.) i obavezana je tužiteljica da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 877,50 KM (stav 2.).

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 322176 23 GŽ od 10.10.2023. godine žalba tuženog je usvojena i prvostepena presuda preinačena u dijelu odluke o troškovima postupka (stav 3. izreke), tako što je obavezana tužiteljica da tuženom naknadi

troškove parničnog postupka u iznosu od 1.443,60 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 10.10.2023. godine, kao dana donošenja ove presude do isplate, a odbijen je zahtjev tuženog za naknadu ovih troškova preko dosuđenog iznosa.

Žalba tužiteljice je odbijena i potvrđena prvostepena presuda u odbijajućem dijelu odluke o tužbenom zahtjevu (stav 2. izreke).

Žalba tužiteljice je odbijena i potvrđeno prvostepeno rješenje od 26.05.2023. godine u dijelu kojim je obavezana tužiteljica da tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 877,50 KM (stav 2. izreke).

Obavezana je tužiteljica da tuženom naknadi troškove sastava žalbe u iznosu od 468,00 KM, a odbijen je zahtjev tuženog za naknadu ovih troškova preko dosuđenog iznosa.

Odbijen je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 2.316,25 KM, kao i zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.316,25 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužiteljica pobija drugostepenu presudu, u dijelu kojim je odbijena njena žalba, zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se osporena odluka preinači tako da se tužbeni zahtjev u cjelini usvoji.

U odgovoru na reviziju tuženi predlaže da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužiteljice za utvrđenje da stan bliže označen u izreci prvostepene presude predstavlja zajedničku bračnu tekovinu parničnih stranaka i da je njihov doprinos u sticanju te imovine jednak, da je tužiteljica suvlasnik sa 1/2 dijela na tom stanu, slijedom čega je tuženi dužan da prizna i trpi da se ona upiše kao suvlasnik predmetnog stana kod Republičke uprave za geodetske i imovinske-pravne poslove Republike Srpske, PJ Banjaluka (u daljem tekstu: RUGIP), te zahtjev da se tuženi obaveže da tužiteljici isplati iznos od 102.635,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 26.12.2019. godine do isplate.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da su parnične stranke zaključile brak 1992. godine u Nj. i da su u tom braku stekli troje zajedničke djece, da je bračna zajednica faktički prekinuta u julu 2018. godine, da je tužiteljica podnijela zahtjev za razvod braka u Nj. i da brak još nije formalno razveden; da su parnične stranke tokom trajanja bračne zajednice živjele i radile u Nj., da je tužiteljica dok su djeca bila manja obavljala poslove u domaćinstvu i brinula o djeci, dok je tuženi radio puno radno vrijeme; da su u toku trajanja bračne zajednice stekli stan koji je predmet ovoga spora; da je majka tuženog Lj.B. zaključila ugovor o kupovini stana u izgradnji, garažnog mjesta i ostave OPU-... od 26.12.2019. godine, te da je predmet tog ugovora bila kupovina stana u ...ul. u B., garažnog mjesta i ostave za cijenu od 205.270,00 KM i da je taj ugovor sporazumno raskinut ugovorom OPU-... od 19.10.2020. godine uz konstataciju da je na strani kupca Lj.B. došlo do nemogućnosti isplate prodajne cijene iz opravdanih razloga; da iz potvrde od 23.04.2018. godine proizlazi da je tuženi dao R.K. za stan u ... ul. novac u iznosu od 15.000,00 Eura i da je istu potpisao tuženi i R.K. uz svjedoke V.Ć. i M.J.; da iz potvrde koju su potpisali tuženi i R.K. proizlazi da je tuženi dao R.K. kaparu u iznosu od 10.000,00 Eura za stan u B.; da iz iskaza tužiteljice proizlazi da se zajednička imovina sastoji od dva stana u B. u ulici ..., te stana u ..., auta A. i G., te uštedevine od oko 200.000,00 Eura, da je tuženi prodao stan na broju ... i uložio u stan u ... u B. za koji su dali kaparu od 10.000,00 Eura R.K., te podigli 15.000,00 Eura kredita, prodali auto A. i dodali nešto iz sefa i 20.000,00 Eura od poreza, da je kupoprodajna cijena za taj stan isplaćena u cijelosti i stan namješten, da je kasnije saznala da je tuženi taj stan bez njenog znanja i dogovora

prepisao na ime svoje majke; da iz iskaza tuženog proizlazi da je njihov brak trajao do maja, juna 2018. godine, kada je otišao da radi na jug Nj., da je u toku parnica za razvod braka koja još nije okončana, da su u toku trajanja braka stekli zajedničku imovinu u BiH i to dva stana u ulici ..., te otkupili stan od roditelja tužiteljice za oko 2.000,00 Eura, da je sa tužiteljicom razgovarao o kupovini još jednog stana u B. u ulici ..., da su kaparu početkom 2018. godine dali R.K., da do zaključenja ugovora nije došlo zbog poremećenih bračnih odnosa između parničnih stranaka, da je majka tuženog zaključila ugovor o kupovini stana u J. da je taj ugovor raskinut, da je stan u ulici ... prodat za 24.500,00 Eura, da je sredstva od tog stana u iznosu od 13.000,00 Eura tužiteljica potrošila na plastičnu hirurgiju i da su ostatak dali djeci, te kupili drugi auto od razlike novca; da iz iskaza svjedoka Ž.B. proizlazi da su parnične stranke kupile stan u ... sa garažom i pomoćnom prostorijom i isti platili preko 100.000,00 Eura, da je svjedočio razgovoru između njegove supruge i tužiteljice oko opremanja stana i da mu je poznato da je cijena stana iznosila 100.000,00 Eura, da je došlo do poremećaja bračnih odnosa između parničnih stranaka, da je bio prisutan kada je tužiteljica zvala R.K. da vide šta će sa tim stanom i da joj je on odgovorio da je u vezi stana sve riješio sa tuženim, da se ispostavilo da je tuženi stan u ... prepisao na majku i da su to utvrdili na temelju računa za struju; da iz iskaza svjedoka B.B. proizlazi da su parnične stranke prodale jedan stan na broju ... i kupili stan u ... dok su bili u braku, da u tom stanu nije bila, ali da je bila ispred zgrade i vidjela tuženog da ulazi u zgradu, da su parnične stranke finansirale kupovinu tog stana, da je mislila da je tuženi kupac tog stana da bi se kasnije ispostavilo da je to njegova majka, da je tužiteljica razgovarala sa R.K. u vezi stana u ... i da joj je on rekao kada dođe u B. sa tuženim zajedno da će joj vratiti novac, ali da do toga nije došlo.

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio, da predmetni stan predstavlja zajednički stečenu imovinu parničnih stranaka i da je njihov doprinos u sticanju te imovine jednak, da tužiteljica nije dokazala da su stan u ulici ... kupile i isplatile parnične stranke tokom trajanja braka, te da je izvršen upis u javne evidencije, niti je dokazala koliko su parnične stranke imale ušteđenog novca i u koje je svrhe trošen, pa je pozivom na odredbe člana 269, 270. tačka 5, 272. stav 1. i 273. Porodičnog zakona („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 54/02, 41/08 i 63/14 , dalje: PZ), usvojio tužbeni zahtjev u odnosu na sporni stan, a odbio njen obligacioni zahtjev pozivom na odredbe člana 7, 123. i 126. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03 do 27/24, dalje: ZPP).

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbama stranaka, izjavljenim protiv prvostepene presude, prihvatio kao pravilna činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, pa je žalbe odbio kao neosnovane i potvrdio prvostepenu presudu u odnosu na odluku o glavnom zahtjevu, a preinačio je samo odluku o troškovima postupka kao u izreci osporene odluke.

Drugostepena odluka je, u pobijanom odbijajućem dijelu, pravilna i zakonita iz slijedećih razloga:

Odredbom člana 270. stav 5. PZ propisano je da imovina koju su bračni supružnici stekli radom tokom trajanja bračne zajednice, kao i prihodi od te imovine, čine zajedničku imovinu, a prema odredbi člana 272. stav 1. istog zakona u pravilu svakome od njih pripada po jedna polovina zajedničke imovine. Da bi određena imovina bila bračna tekovina, prema navedenim zakonskim odredbama, pored toga da je stečena za vrijeme trajanja braka bračnih supružnika, neophodno je dokazati i da je stečena njihovim zajedničkim radom.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja u predmetnoj pravnoj stvari, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. ZPP, proizlazi da su parnične stranke bile u braku 27 godina u kojem su stekle troje djece, da su živjele i radile u Nj. Bračni odnosi su teško poremećeni od juna 2018. godine, tužiteljica je u Nj. podnijela zahtjev za razvod braka u novembru 2019. godine i taj postupak još nije završen. Tužiteljica svoj zahtjev, da joj tuženi isplati iznos od 102.635,00 KM, temelji na tvrdnji da je to polovina uplaćene vrijednosti stana u B. u ... ulici kojeg su parnične stranke kupile i platile tokom trajanja bračne zajednice, kojem tužiteljica sada nema pristupa. Iz provedenih dokaza proizlazi da je majka tuženog Lj.B. zaključila ugovor o kupovini stana u izgradnji, garažnog mjesta i ostave OPU-... od 26.12.2019. godine, da je predmet tog ugovora bila kupovina stana u ... ulici bb u B., garažnog mjesta i ostave za cijenu 205.270,00 KM i da je taj ugovor sporazumno raskinut ugovorom OPU-... od 19.10.2020. godine uz konstataciju da je kod kupca došlo do nemogućnosti isplate prodajne cijene. Prema potvrdama u spisu proizlazi da je tuženi 23.04.2018. godine dao R.K. za stan u ... ulici iznos od 15.000,00 Eura, što su potpisali tuženi i R.K. uz svjedoke V.Č. i M.J., te da su tuženi i R.K. potpisali potvrdu (bez oznake datuma) da je tuženi dao R.K. kaparu u iznosu od 10.000,00 Eura za stan u B.

Kod takvog stanja stvari, suprotno tvrdnji revidentice, pravilan je zaključak nižestepenih sudova da tužiteljica saglasno naprijed navedenim odredbama ZPP, nije dokazala da je sa tuženim stekla novčani iznos od 205.270,00 KM, te da slijedom toga ½ toga iznosa od 102.635,00 KM čini njen udio u sticanju bračne imovine saglasno naprijed navedenim odredbama PZ.

I pod pretpostavkom da je tužiteljica u ovoj parnici dokazala da su parnične stranke od zajedničkih sredstava stečenih u braku u iznosu 205.270,00 KM tokom braka kupili stan u ... ulici, a što izvedenim dokazima nije dokazala, to bi eventualno mogao biti osnov za njen zahtjev da tako stečeni stan predstavlja njihovu bračnu tekovinu, a ne i osnov za zahtjev da joj tuženi vrati tako utrošena zajednička sredstva kako zahtjeva u ovoj parnici, koja novčana sredstva se ni prema njenoj tvrdnji ne nalaze kod tuženog.

Imajući u vidu naprijed navedeno neutemeljeni su svi revizioni prigovori da je prilikom donošenja osporene odluke o odbijanju tužbenog zahtjeva za isplatu iznosa od 102.635,00 KM materijalno pravo pogrešno primijenjeno, pa ni ostali navodi revizije nisu od značaja za pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Suprotno tvrdnji revidentice drugostepeni sud je u pobijanoj odluci odgovorio na sve relevantne žalbene prigovore u dijelu odluke o odbijanju tužbenog zahtjeva, koje kao pravilne prihvata i ovaj sud.

Budući da je, iz naprijed navedenih razloga, neosnovan tužbeni zahtjev tužiteljice za isplatu zahtijevanog novčanog iznosa neutemeljen je revizioni prigovor da je drugostepena odluka u pobijanom dijelu zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka iz članova 7, 8, 123, 126. i 191. stav 4. u vezi sa članom 209. ZPP, koje bi bile od uticaja na njenu pravilnost i zakonitost.

Prema navedenom, pobijana presuda nema nedostataka na koje se ukazuje revizijom, niti onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti, pa je na osnovu odredbe člana 248. ZPP, odlučeno kao u izreci.

Tuženom nisu dosuđeni troškovi sastava odgovora na reviziju budući da oni u konkretnom slučaju nisu bili potrebni za vođenje parnice (član 387. stav 1. ZPP).

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić